

Sygnatura akt XIII GC 1102/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Hajdys

Protokolant: sekr. sąd. Magdalena Adamkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 roku na rozprawie w Ł.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko A. K.

o zapłatę kwoty 20.908,24zł

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W. na rzecz pozwanego A. K. kwotę 4.800 (cztery tysiące osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XIII GC 1102/16

UZASADNIENIE

16 lutego 2016 roku (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. złożył do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pozew przeciwko A. K. o zapłatę kwoty 20.908,24 zł wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Powód wskazał, że dochodzoną wierzytelność, wynikającą z zaciągniętego przez pozwanego w dniu 9 marca 2011 roku kredytu bankowego o numerze (...), nabył od kredytodawcy (...) Bank spółki akcyjnej.

(pозew – k. 3-5)

Pozwany w złożonym sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego przez referendarza sądowego w postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc zarzut przedawnienia oraz „nieistnienia zobowiązania po stronie powoda”, wskazując, że kredyt zaciągał w banku (...) S.A.

(nakaz zapłaty z 07.04.2016 r. – k.42; sprzeciw od nakazu zapłaty – k.45-47v)

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym powód zakwestionował oba podniesione przez pozwanego zarzuty. W zakresie nieistnienia wierzytelności powód powołał się na zawarcie przez pozwanego z cedentem umowy kredytu bankowego oraz umorzenie, jako bezskutecznej, egzekucji spornej wierzytelności prowadzonej w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez cedenta. Odnośnie do zarzutu przedawnienia powód z kolei wskazał, że kredytodawca pismem z 10 lipca 2012 roku wypowiedział pozwanemu umowę kredytu bankowego, po czym wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z 25 września 2013 roku. Tytuł ten następnie został opatrzony klauzulą wykonalności i złożony do komornika wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji,

która została umorzona postanowieniem komornika sądowego z 28 lutego 2015 roku. W ocenie powoda czynności podjęte przez bank doprowadziły do przerwania biegu terminu przedawnienia. Z kolei legitymację swoją czynną powód wywodził z umowy cesji wierzytelności zawartej z (...) Bank spółką akcyjną.

(odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 53-57)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

8 sierpnia 2011 roku pozwany A. K. zawarł, jako kredytobiorca, z (...) Bank spółką akcyjną z siedzibą w W., jako kredytodawcą, umowę kredytu nr (...) do wysokości 21.052,63 zł na okres od 8 marca 2011 roku do 4 marca 2013 roku, z przeznaczeniem na bieżącą działalność gospodarczą, z czego kwota 20.000 zł miała zostać przekazana na rachunek pozwanego prowadzony przez kredytodawcę, zaś kwota 2.052,63 zł stanowiła prowizję za przyznanie kredytu, płatną jednorazowo. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 17%. Wedle tej stopy procentowej pozwany miał spłacić kredyt do dnia 4 marca 2013 roku w 24 równych ratach w wysokości 1.037,64 zł każda.

(okoliczności bezsporne; nadto: umowa kredytu wraz z załącznikiem – k.58-61)

Pismem z 10 lipca 2012 roku kredytodawca wypowiedział pozwanemu umowę kredytu. Skutek w postaci wypowiedzenia umowy kredytu powstał w dniu 22 sierpnia 2012 roku.

(okoliczność bezsporna; nadto: pismo banku z 10.07.2012 r. – k.66; bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) – k.69)

25 września 2013 roku kredytodawca wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), zgodnie z którym zadłużenie pozwanego wynosiło w dniu wystawienia tytułu 17.477,58 zł, na którą to kwotę składało się: 13.091,62 zł tytułem należności głównej (niespłaconego kapitału), 1.009,88 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania kapitału, tj. od 3 stycznia 2012 roku do 22 sierpnia 2012 roku oraz 3.376,08 zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 16% od 1 lutego 2012 roku do 25 września 2013 roku. Od pierwszej z wymienionych kwot miały być naliczane dalsze odsetki w wysokości średniego oprocentowania WIBORR dla trzymiesięcznych lokat na rynku międzybankowym z ostatnich 10 dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonego o 25 punktów procentowych, nie więcej niż czterokrotność wysokości bieżącej stopy kredytu lombardowego NBP (w dacie wystawienia BTE – 16%). Od kwoty odsetek umownych miały zaś być naliczane odsetki ustawowe.

30 września 2013 roku bank złożył do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wniosek o nadanie w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Wniosek został uwzględniony postanowieniem z dnia 16 października 2013 roku, zaś tytuł wykonawczy wydano bankowi 19 grudnia 2013 roku.

(bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) – k.69 ; załączone akta sprawy XIII GCo 792/13)

29 stycznia 2014 roku (...) Bank spółką akcyjną złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi A. P. wniosek o wszczęcie przeciwko pozwanemu egzekucji na podstawie wyżej opisanego tytułu wykonawczego. Postanowieniem z 27 czerwca 2014 roku sprawa została przekazana według właściwości Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi K. G.. 10 lutego 2015 roku do komornika sądowego wpłynął wniosek kredytodawcy o umorzenie postępowania egzekucyjnego ze względu na sprzedaż egzekwowanej wierzytelności, co komornik uczynił – na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. – postanowieniem z dnia 28 lutego 2015 roku.

(załączone akta postępowania egzekucyjnego Km 757/14)

27 listopada 2014 roku (...) Bank spółką akcyjną, jako cedent, i (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., jako cesjonariusz, zawarli umowę przelewu wierzytelności nr (...). Wśród cedowanych wierzytelności wymieniona została również przysługująca cedentowi przeciwko pozwanemu wierzytelność z umowy kredytu nr (...) obejmująca kapitał w wysokości 13.091,62 zł i odsetki w wysokości 6.521,45 zł.

(umowa cesji – k.17- 40)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zasadny okazał się podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia, który skutkowało oddaleniem powództwa w całości.

Zgodnie z dyspozycją art. 117 § 1 i § 2 zd. 1. k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Ponieważ powoda i cedenta spornej wierzytelności łączyła umowa kredytu bankowego zawarta przez cedenta w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej – w rozpoznawanej sprawie roszczenie o zwrot kredytu oraz o zapłatę odsetek przedawnia się w terminie trzyletnim (art. 118 k.c.). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). W rozpoznawanej sprawie roszczenie cedenta stało się w całości wymagalne w dniu 22 sierpnia 2012 roku, kiedy to nastąpiło skutek wypowiedzenia przez bank umowy kredytu. Tym samym należy uznać, że dochodzone roszczenie przedawniło się w dniu 22 sierpnia 2015 roku. Ponieważ powództwo zostało wytoczone 16 lutego 2016 roku, nastąpiło to już po upływie terminu przedawnienia, co nakazuje uwzględnić podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia.

Powód w niniejszej sprawie powołał się na przerwę biegu terminu przedawnienia spowodowaną złożeniem przez cedenta wniosku o nadanie klauzuli wykonalności oraz wniosku o wszczęcie egzekucji, po której to przerwie termin przedawnienia powinien rozpocząć swój bieg na nowo (art. 123 § 1 pkt 1 i art. 124 § 1 i 2 k.c.). Stanowisko powoda jest niezasadne.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń (uchwała SN z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC z 2005 r. Nr 4, poz. 58; wyroki SN: 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, OSNC - ZD z 2013 r. Nr 1, poz. 7; z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 203/11, OSP z 2014 r. Nr 6, poz. 60; z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, niepubl.; z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, niepubl.; z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 614/09, niepubl.; z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12, niepubl.). Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 k.p.c.) a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC z 2015 r. Nr 12, poz. 137; wyroki SN: z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r. Nr 11, poz. 141; z dnia 23 stycznia 2007 r., V CSK 386/07, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 439/11, niepubl.; z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, niepubl.). Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

Należy jednak wskazać, że – na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. (III CZP 29/16, Biul. SN 2016, nr 6), a z którym to poglądem Sąd rozpoznający sprawę niniejszą się w pełni zgadza – w przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Zaznaczyć przy tym należy, że Sąd Najwyższy wypowiedział się w uzasadnieniu przywołanej uchwały stricte odnośnie do skutków

wniosku banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, bowiem tego dotyczyło się pytanie prawne, jednak zaprezentowana przezeń argumentacja ma walor szerszy i – w ocenie Sądu Rejonowego w składzie niniejszym – odnosi się również do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny (podobnie: Sąd Rejonowy w Gdyni w wyroku z dnia 23 września 2016 r., I C 198/16, niepubl.; Sąd Rejonowy w Słupsku w wyroku z dnia 17 października 2016 r., I C 751/16, niepubl.; Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 października 2016 r., I ACa 464/16, niepubl.; Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie w wyroku z dnia 26 października 2016 r., I C 854/16, niepubl.). Sam zaś pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu uchwały z dnia 29 czerwca 2016 r., i przywołany poniżej, został następnie zaaprobowany przez inne składy Sądu Najwyższego, orzekające w sprawach o sygnaturach akt III CZP 52/16 (postanowienie z dnia 5 października 2016 r., niepubl.) i III CZP 60/16 (postanowienie z dnia 26 października 2016 r.), co pozwala przyjąć, że jest to już pogląd ugruntowany.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwały SN: z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r. Nr 6, poz. 98; z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC z 2007 r. Nr 1, poz. 4; z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/1, niepubl.). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w powołanym wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności oraz o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania klauzulowego i egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, a następnie treścią klauzuli wykonalności. Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania klauzulowego i egzekucyjnego przez bank, w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny (opatrzonej klauzulą wykonalności), wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem egzekucyjnym (tytułem wykonawczym), natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po nadaniu klauzuli wykonalności lub umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania klauzulowego lub egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą nadania klauzuli wykonalności na rzecz innego podmiotu, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, oraz nie może być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane, z przywołanym wyjątkiem, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania klauzulowego lub egzekucyjnego, jako czynności wierzyciela – banku, prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Z powołanych przyczyn Sąd nie uwzględnił podniesionej przez powoda okoliczności wystąpienia przerwy w biegu terminu przedawnienia dochodzonej wierzytelności.

Skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej SN z dnia 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, OSNC - Zb. dodatkowy 2011 nr A, poz. 17).

Z tych względów Sąd orzekł, jak w punkcie 1. wyroku.

W punkcie 2. wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 – 4 w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z § 2 pkt 5, w brzmieniu pierwotnym, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). W ich skład zaliczono kwotę 4.800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, natomiast nie zaliczono opłaty skarbowej od pełnomocnictwa z uwagi na brak dowodu jej uiszczenia.

Zarządzenie:

(...)